

Diakoniplan Vinje menighet

Plan for diakoni i Den norske kirke presenterer følgende definisjon av kirkens diakoni: « Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.»

Nestekjærlighet og inkluderende fellesskap

Tiltak	Gudstjeneste
Målsetting	Møtested for tro. Møtested for fellesskap. Bærekraftsmål nr. 3 (God helse og livskvalitet)
Tid for gjennomføring	Hver gudstjeneste
Tid for evaluering	Årsmøtet. Evt. Menighetsrådsmøtet
Ressurser	Organist, frivillige og prest
Samarbeide med	Organist, kirketjener, kirkeverter, frivillige, trosopplærer
Ansvarlig	Prest, menighetsråd

Tiltak	Andakter og Gudstjenester på sykeheimen.
Målsetting	Møtested og fellesskap. For de som ikke klarer å komme til Gudstjeneste
Tid for gjennomføring	Andakter hver uke. sammen med Hemne og Heim menighet Gudstjenester 1. juledag og Skjærtorsdag
Tid for evaluering	På tilstelning for andaktsholdere.
Ressurser	Andaktsholdere og menighetens forsangergruppe
Samarbeide med	
Ansvarlig	Menighetsrådet

Tiltak	Lys våken
Målsetting	Bli kjent med kirka, skape undring og fellesskap
Tid for gjennomføring	En gang i året
Tid for evaluering	Fortløpende etter hver gang og ved trosopplærers møte med menighetsrådet
Ressurser	Foreldre, menighetsråd
Samarbeide med	Prest, menighetsråd, frivillige
Ansvarlig	Menighetsråd, trosopplærer

Tiltak	Utdeling 2,4 og 6 årsbøker / Tegneseriebibel 2.klasse
Målsetting	Bli kjent med den kristne tro. Bli kjent med kirka. Hvordan man oppfører seg i kirka. Skape undring.
Tid for gjennomføring	Høst :
Tid for evaluering	Etter arrangementet. Ved trosopplærers møte med menighetsrådet.
Ressurser	Foreldre, søsken, frivillige
Samarbeide med	Prest, organist og kirketjener
Ansvarlig	Menighetsråd, prest, trosopplærer

Tiltak	Tårnagenter
Målsetting	Bli kjent med kirken, bli nysgjerrig, skape undring
Tid for gjennomføring	En gang i året
Tid for evaluering	Fortløpende og ved trosopplærers møte med menighetsrådet
Ressurser	Foreldre og frivillige, menighetsråd, kirketjener
Samarbeide med	Prest, organist
Ansvarlig	Menighetsråd .Trosopplærer

Tiltak	Påskelunsj
Målsetting	Fellesskap
Tid for gjennomføring	Påskedag
Tid for evaluering	Menighetsrådmøtet
Ressurser	Menighetsrådet, prest, organist, kirketjener
Samarbeide med	Menighetsrådet,
Ansvarlig	Prest, menighetsråd – evt diakon

Tiltak	Konfirmantaktiviteter Leir/tur
Målsetting	Undervisning, fellesskap
Tid for gjennomføring	En gang i året
Tid for evaluering	Menighetsrådsmøtet
Ressurser	Prest, trosopplærer, foreldre, frivillige
Samarbeide med	Samarbeide med leirsted
Ansvarlig	Prest, menighetsråd

Tiltak	Mat til konfirmantene før undervisning
Målsetting	Fellesskap, bedre konsentrasjon
Tid for gjennomføring	Etter avtale med Hemne menighetsråd
Tid for evaluering	Menighetsrådet
Ressurser	Menighetsrådet
Samarbeide med	Menighetsrådet, prest
Ansvarlig	Menighetsrådet.

Tiltak	Forsangergruppe
Målsetting	Løfte og støtte menighetens sang i kirken
Tid for gjennomføring	Fleste gudstjenester
Tid for evaluering	Organister + forsangergruppe og ved behov
Ressurser	Frivillige
Samarbeide med	Organist og prest, menighetsrådet

Tiltak	STRIKKEKAFFE
Målsetting	
Tid for gjennomføring	Oktober
Tid for evaluering	Menighetsrådsmøte
Ressurser	Menighetsrådet,
Samarbeide med	Kirkens bymistion
Ansvarlig	Menighetsrådet

Tiltak	Åpen kirke
Målsetting	Tid til ettertanke, tenne lys, stille stund, se kirken
Tid for gjennomføring	Allehelgens dag
Tid for evaluering	Frivillige, Menighetsrådet
Ressurser	
Samarbeide med	Frivillige
Ansvarlig	Menighetsrådet

Tiltak	Høsttakkefest
Målsetting	Takke for markens grøde
Tid for gjennomføring	Høst
Tid for evaluering	Etter gjennomføring
Ressurser	Menighetsrådet, frivillige, organist
Samarbeide med	Vinte bygdekvinnelag
Ansvarlig	Menighetsråd, Prest

Tiltak	Konserter
Målsetting	Kirka som møtested, kirka som kulturarena
Tid for gjennomføring	Etter avtale
Tid for evaluering	Etter gjennomføring
Ressurser	Lokale og nasjonale aktører
Samarbeide med	Prest, organist
Ansvarlig	Menighetsråd,

Tiltak	Vi synger julen ut
Målsetting	Fellesskap
Tid for gjennomføring	Januar
Tid for evaluering	Menighetsrådmøtet
Ressurser	Menighetsrådsmøtet
Samarbeide med	Prest og organist,
Ansvarlig	Menighetsrådet

Tiltak	Kirkeverter
Målsetting	Folk føler seg velkommen og sett
Tid for gjennomføring	Hver gudstjeneste
Tid for evaluering	
Ressurser	Menighetsråd, konfirmanter
Samarbeide med	Menighetsrådet, presten
Ansvarlig	Menighetsrådet

Tiltak	Kirkekaffe
Målsetting	Fellesskap
Tid for gjennomføring	Ved enkelte gudstjenester
Tid for evaluering	Menighetsrådsmøtet
Ressurser	Menighetsråd, konfirmanter og deres foreldre
Samarbeide med	Konfirmanter og deres foreldre.
Ansvarlig	Menighetsrådet

Vern om skaperverket

Tiltak	Gudstjenesten
Målsetting	Sette lys på skaperverket i ord og toner. Bærekraftsmålene nr. 1 (utrydde fattigdom) nr 2 (utrydde sult) nr. 3 (God helse) nr. 6 (rent vann og sanitærforhold. Nr. 13 (stoppe klimaendringer) nr 14 (livet i havet) nr.15 (livet på land) + alle de andre bærekraftsmålene. Ikke minst nr .17 (samarbeide for å nå målene)
Tid for gjennomføring	Skaperverkets dag. Enkelte gudstjenester gjennom kirkeåret.
Tid for evaluering	Etter gjennomføring
Ressurser	Prest, organist
Samarbeide med	Menighetsrådet og lokale aktører.
Ansvarlig	Prest og menighetsråd

Tiltak	Dugnad på kirkegården
Målsetting	Rent og ryddig rundt gravplassene. Bærekraftsmål nr 15 (Livet på land) nr.3 Livskvalitet.
Tid for gjennomføring	April
Tid for evaluering	Menighetsrådsmøte
Ressurser	Menigheten, konfirmantene med foreldre
Samarbeide med	Menigheten, Konfirmanter, Kirkevergen
Ansvarlig	Menighetsrådet

Kamp for rettferdighet

Tiltak	Gudstjenesten
Målsetting	Bærekraftsmål nr 1(utrydde fattigdom) nr.2 (utrydde sult), nr 10 (midre ulikheter) nr 6 (rent vann og gode sanitærforhold) nr. 17 samarbeide for å nå målene)
Tid for gjennomføring	Tidlig vår, flere gudstjenester
Tid for evaluering	Etter gjennomføring
Ressurser	Prest og organist, frivillig,
Samarbeide med	Menighetsrådet
Ansvarlig	Prest, menighetsråd Diakon

Tiltak	Fasteaksjonen
Målsetting	Bærekraftsmål nr. 6 (rent vann og gode sanitærforhold) nr.13 (stoppe klimaendringene) nr. 14 (livet i havet) nr. 15 (livet på land)
Tid for gjennomføring	Tirsdag før palmesøndag. (fastetiden)
Tid for evaluering	Etter gjennomføring
Ressurser	Konfirmanter, frivillige/foreldre og menighetsråd
Samarbeide med	Menighetsråd og prest
Ansvarlig	Menighetsråd og trosopplærer

Tiltak menigheten har lyst til å arbeide/sette i gang med dersom en diakon var ansatt.

Nestekjærlighet og Inkluderende fellesskap.

Tiltak	Besøktjeneste hjemme hos de som ønsker noen å snakke med
Målsetting	En person som har tid. Se , høre og bekrefte er lik å trøste. Bærekraftsmål nr. 3(God helse og livskvalitet.)
Tid for gjennomføring	Etter avtale
Tid for evaluering	
Ressurser	Diakon
Samarbeide med	Hjemmetjenesten/hjemmesykepleien i Heim kommune
Ansvarlig	Diakon

Tiltak	Sorggruppe i samarbeide med kommunen.
Målsetting	Bærekraftsmål nr 3 (God helse og livskvalitet)
Tid for gjennomføring	I samarbeide med kommunen.
Tid for evaluering	
Ressurser	Diakon, Prest og frivillige
Samarbeide med	Kommunen og prest
Ansvarlig	Diakon

Tiltak	Samarbeid med kommunen om rus og kriminalitetsforbyggende arbeide SLT-kontakten. (Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende arbeid)
Målsetting	Være en ressurs
Tid for gjennomføring	Ved behov
Tid for evaluering	Evaluering sammen med SLT-kontakt, politi
Ressurser	Diakon. Evt SLT-kontakt i kirken opp mot kommunen
Samarbeide med	SLT-kontakt i Heim kommune, Politi
Ansvarlig	Diakon .

Tiltak	Besøktjeneste på sykeheimen
Målsetting	Beboere blir sett, hørt og bekreftet er lik å trøste. WHO's behov innen helse (fysisk, psykiske, sosiale og åndelige behov) Bærekraftsmål nr 3 (god helse og livskvalitet)
Tid for gjennomføring	Faste dager og ved behov
Tid for evaluering	
Ressurser	Diakon og aktivitetsavdelingen.
Samarbeide med	Sykehjemmet
Ansvarlig	Diakon

Tiltak	Samarbeide med kommunen om omsorgen for psykisk utviklingshemmede
Målsetting	Se, høre og bekrefte
Tid for gjennomføring	I samarbeide med kommunen
Tid for evaluering	
Ressurser	Allvekst, helse og sosial i Heim kommune
Samarbeide med	Allvekst
Ansvarlig	Diakon

Tiltak	Samarbeide med kommunen om inkludering av innvandrere
Målsetting	Integrering og språkopplæring
Tid for gjennomføring	Avtale med kommunen
Tid for evaluering	
Ressurser	Diakon og kommunen, frivillige
Samarbeide med	Kommunen
Ansvarlig	Diakon

VERN OM SKAPERVERKET

Tiltak	Arbeide med Grønn menighet. · Se vedlegg.
Målsetting	Bærekraftsmålene. Spesielt nr 13 (Stoppe klimaendringene)
Tid for gjennomføring	
Tid for evaluering	
Ressurser	Bruke Bærekraftsmålene og spesielt nr. 17 (Samarbeide for å nå målene
Samarbeide med	Evt. Diakon og kommunen med flere.
Ansvarlig	Menighetsrådet og Heim kirkelig fellesråd.

Vinje menighetsråd , vedtatt i

møte 16.11.2022

Astri Wessel, leder

FNs BÆREKRAFTSMÅL

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

2 UTRYDDE
SVILT

3 GOD HELSE OG
LIVSKVALITET

4 GOD
UTDANNING

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

6 RENT VANN OG GODE
SANITÆRFORHOLD

7 REN ENERGI
TIL ALLE

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

9 INDUSTRI,
INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIKHET

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

12 ANSVARELIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

13 STOPPE
KLIMAEENDRINGENE

14 LIVET I
HAVET

15 LIVET PÅ
LAND

16 FRED, RETFERDIGHET
OG VEILYDINGENDE
RETTSSJØNER

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Vår grønne menighet

Vår grønne menighet ønsker å bidra til glede, takknemlighet og undring i menighetene over å være del av skaperverket, og forløse engasjement og kreativitet til å ta vare på den verden Gud har gitt oss.

 DEN NORSKE KIRKE

 Norges Kristne Råd

 KIRKENS NØDHJELP
act Alliance

02

GUDSTJENESTELIV

01

FORANKRING I
MENIGHETEN

03

DIAKONI, UNDER-
VISNING OG MISJON

GRØNN
MENIGHET

04

INFORMASJON OG
SAMARBEID

05

INNKJØP, FORBRUK
OG AVFALL

06

ENERGI, TRANSPORT
OG REISE

Klimaendringene rammer oss allerede. Mennesker, dyr og planter strever fordi livsgrunnlaget er i endring. Forskere slår fast at det skyldes menneskenes levemåte og minner oss om at det er nødvendig å skifte kurs. Som kirke er vi kalt til å være gode forvaltere av skaperverket og etterfølgere av Jesus Kristus. Hva betyr dette konkret for oss i dag? Hvordan kan vi tenke globalt og handle lokalt?

«Grønn menighet» er et redskap for lokalmenigheter til å forholde seg til disse utfordringene. Menighetsfellesskapet kan sammen velge ulike lavterskeltiltak som kan innlemmes i alt fra gudstjenestene, trosopplæringen og kirkekaffen til bibelgruppene. Tiltakene er tenkt som hjelp og inspirasjon, ikke som en rigid sjekkliste. Det tar ikke nødvendigvis mye tid og ressurser å være grønn menighet, og det skaper fellesskap på tvers av generasjoner og i alle deler av menighetslivet.

I denne brosjyren ønsker vi å dele eksempler på tiltak menigheten kan velge for å bli en del av storfellesskapet grønn menighet. Over 280 menigheter over hele landet er del av ordningen i dag. Det finnes også grønne menigheter i mange andre land. En fylldig beskrivelse, ressursstoff og tips finnes på www.gronnkirke.no

På **Facebook-siden Grønn kirke** kan man inspirere hverandre og dele informasjon om grønne tiltak. Nå håper vi din menighet også ønsker å være del av dette fellesskapet!

Hvordan blir man grønn menighet?

Det å ta vare på skaperverket viser nestekjærlighet for de som rammes av klimaendringene nå og for kommende generasjoner. Å være grønn menighet er en konkret måte å ta Guds kall om ansvar for skaperverket og vår neste på alvor. Å være grønn menighet går rett inn i kjernen av å være en diakonal, misjonar menighet og å leve ut Kristusetterfølgelse i praksis!

Dere blir med ved å:

- drøfte og forankre arbeidet i stab og råd
- gjøre et vedtak om at dere vil være en grønn menighet
- velge minst 25 av tiltakene foreslått på plakaten (minst to fra hvert område) som dere forplikter dere på
- registrere dere som grønn menighet her: www.gronnkirke.no

Da er dere med i nettverket av grønne menigheter over hele landet!

Husk at å være grønn menighet er en prosess: Engasjementet må stadig fornyes, og det er alltid nye målsettinger man kan strekke seg etter. Å være grønn menighet gir unike muligheter for tverrkirkelig samarbeid og inspirasjon på tvers av kirkesamfunn.

FORANKRING I MENIGHETEN

For at arbeidet med grønn menighet skal være meningsfullt for alle som er engasjert i din menighet, er det viktig at konseptet forankres. Alle i menigheten kan på enkelt vis ta del i ordningen, og det å ta vare på skaperverket er ikke bare for spesielt interesserte.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil forankre vårt miljø- og rettferdsengasjement i menighetens planer og årsmeldinger.
- Vi vil etablere en grønn ansvarsgruppe i menigheten.
- Vi vil arbeide for å ha en miljø- og rettferdighets-ansvarlig blant menighetens ansatte.
- Vi vil utfordre fellesrådet til grønn drift på alle områder, og våre representanter i fellesrådet/menighetens administrasjon skal arbeide for dette. Miljøfyrtårn-sertifisering av fellesrådet/menighetens administrasjon skal vurderes.
- Vi vil engasjere oss i lokalt og regionalt grønt samarbeid, både i kirken og i samfunnet.

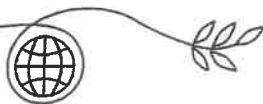

GUDSTJENESTELIV

Det å være grønn menighet preger hele menighetens liv og har mye med holdningskapende arbeid å gjøre. Dette handler ikke om å rette en moralsk pekefinger, men om å inspirere hverandre til å ta vare på og vise takknemlighet over skaperverket.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil inkludere miljø, forbruk og rettferdsperspektiv i bønner, liturgi, sang- og salmevalg.
- Vi vil utfordre til engasjement i klima og rettferdsspørsmål gjennom prekener og annen forkynnelse.
- Vi vil feire Skaperverkets dag og andre gudstjenester i undring og takknemlighet over skaperverket.
- Vi vil feire Nord-Sør-søndag og andre gudstjenester med fokus på kjærligheten til vår neste som rammes av klimaendringene og følgene av vårt forbruk.
- Vi vil samle inn penger til et grønt prosjekt eller en miljøorganisasjon, f.eks. Kirkens Nødhjelp eller en misjonsorganisasjon.

03

DIAKONI, UNDERVISNING OG MISJON

Miljø, forbruk og rettferdighet er temaer som griper inn i det som skjer i menigheten, også utenfor gudstjenesten. Ta vare på skaperverket gjennom aktiviteter i trosopplæringen, i diakonien, på temakvelder og i misjonsarbeidet.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil integrere miljø-, forbruks- og rettferdsperspektiver i undervisning, trosopplæring og barne- og ungdomsarbeid.
- Vi vil innarbeide vern av skaperverket og kamp for rettferdighet i menighetens diakoniplan.
- Vi vil arrangere loppemarked, byttemarked eller gi rom for andre kreative tiltak.
- Vi vil arrangere temakvelder med fokus på miljø, klima, forbruk og rettferd.
- Vi vil delta i fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp (KN) og sørge for å ha en KN-kontakt i menigheten.
- Vi vil involvere menigheten i Kirkens Nødhjelps, Changemakers eller andre organisasjoners underskriftskampanjer, og annet påvirkningsarbeid.
- Vi vil samarbeide om misjonsprosjekter, gjerne med grønn profil.
- Vi vil at menighetens barn- og unge skal gjennomføre et miljøprosjekt som kan engasjere og utfordre hele menigheten og/eller lokalsamfunnet.

04

INFORMASJON OG SAMARBEID

Det at man gjør noe sammen, er en stor inspirasjon i seg selv. Som menighet kan vi også påvirke lokalsamfunnet vi er en del av. Vi kan få med alle gode krefter i arbeidet med å skape et mer bærekraftig lokalsamfunn med vekt på livskvalitet her og nå.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil formidle stoff om miljø, klima, forbruk og rettferd i menighetens informasjonskanal.
- Vi vil involvere menighetens medlemmer i kirkens engasjement for miljø og rettferd.
- Vi vil utfordre vår kommune til å bli Fairtrade-kommune.
- Vi vil utfordre butikkene i vårt nærmiljø på utvalg og profilering av Fairtrade-merkede, økologiske og svanemerkede varer.
- Vi vil søke samarbeid om miljø og rettferd med kommunen og andre lag og organisasjoner i vårt nærmiljø.
- Vi vil utfordre lokale bedrifter, kommunale etater, eller andre til å bli Miljøfyrtårn..
- Vi vil utfordre våre kommune-, fylkes- og stortingspolitikere til handling i konkrete miljø- og rettferdspørsmål.

05

INNKJØP, FORBRUK OG AVFALL

Menigheten kan også bli mer klima- og miljøvennlig gjennom helt konkrete tiltak. Å ta vare på skaperverket handler også om å iverksette tiltak som griper inn i menighetens eget grønne fotavtrykk. Ingen tiltak er for små hvis vi sammen skal ta vare på klimaet.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil kjøpe så lite som mulig, vurdere bruktkjøp og reparasjon og være kritisk til bruk av engangsprodukter ved bevertning/kirkekaffe.
- Vi vil bruke Fairtrade-merkede produkter.
- Vi vil velge lokalprodusert og økologisk mat der det er mulig og forsøke å redusere kjøttforbruket.
- Vi vil unngå bruk av miljøgifter i rengjøringsmidler og sprøytemidler.
- Vi vil foretrekke miljøsertifiserte leverandører av varer og tjenester, samt bruk av miljømerkede produkter.
- Vi vil minske vårt papirforbruk.
- Vi vil sortere avfall for resirkulering, kompostering og spesialavfall til godkjent mottak.

06

ENERGI, TRANSPORT OG REISE

Holdning og handling til klimaet kan ikke skje isolert fra livet utenfor menigheten. Menighetene kan gå foran som gode eksempler i hvordan hele lokalsamfunnet bør ta vare på klimaet og skaperverket. Slik kan menighetens arbeid også påvirke samfunnet utenfor.

Velg minst to av følgende tiltak:

- Vi vil samarbeide med fellesrådet om energibruk og enøk-tiltak i våre kirker og andre bygninger.
- Vi vil delta i KAs enøk-prosjekt og bruke kirkebygg-databasen og dens energimodul.
- Vi vil ta en enøk-sjekk av menighetens bygninger.
- Vi vil bruke sparepærer/led-lys og slokke lys og annet el-utstyr som ikke er i bruk.
- Vi vil senke temperaturen når det ikke er folk i kirken, i menighetshuset og på kontorene.
- Vi vil installere varmepumpe, varmevekslere eller solfanger.
- Vi vil bruke bioenergi og «grønn» strøm.
- Vi vil oppfordre menigheten til å gå, sykle, reise kollektivt eller samkjøre til og fra kirken eller møtelokalet, og tilrettelegge for det.
- Vi vil redusere bruken av bil og fly ved tjenestereiser.
- Vi vil legge til rette for sykkelparkering ved kirken eller møtelokalet.
- Vi vil arbeide for et godt kollektivtilbud og sykkelmuligheter i vårt nabolag.

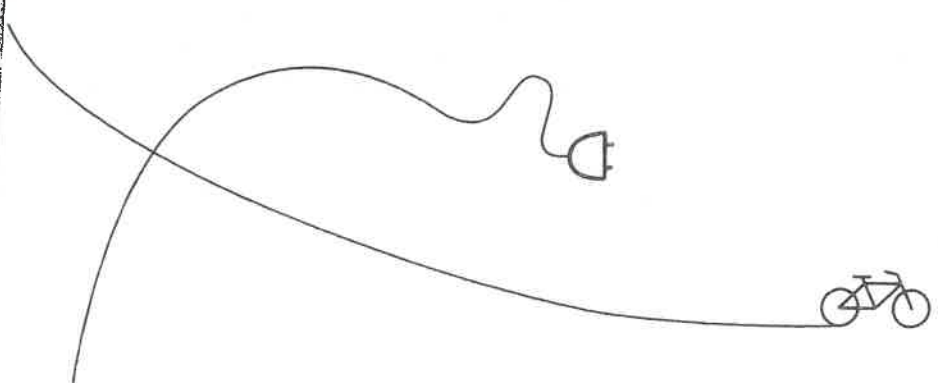

EGNE TILTAK

Menigheten din kan i tillegg velge 7 valgfrie tiltak.
Velg tiltak som passer for din menighet –
bare fantasien stopper deg.

På Facebook-siden Grønn kirke deler menighetene gode tiltak de har gjort
i sin menighet. Lik siden og la deg inspirere! Du finner også eksempler og
erfaringer på gronnkirke.no.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Framgangsmåte for å bli grønn menighet:

- Velg minst 25 av tiltakene foreslått på handlingsarket (minst to fra hvert område) som dere forplikter dere på
- Konkretiser tiltakene i en handlingsplan, og vedta den i menighetsrådet
- Registrer dere som grønn menighet på gronnkirke.no og bli med i det store nettverket av grønne menigheter over hele landet